

Høring av verneplan for skog

Lønskollen, Tønsberg kommune

Eikeskog i lisen av Lønskollen

Foto: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
September 2025

Innhold	side
1. Bakgrunn.....	3
2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern.....	3
3. Hjemmelsgrunnlag.....	3
4. Saksgang og innkomne merknader.....	4
5. Verneplanens omfang.....	12
6. Faktaark.....	13
7. Forslag til verneforskrift.....	18

Vernekart er lagt ved høringen som eget vedlegg.

1. Bakgrunn

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sender med dette på høring forslag til vern av skogområdet Lønskollen i Tønsberg kommune.

Bakgrunnen for forslaget er et tilbud fra grunneiere i området om frivillig vern av skog. Tilbudet kom inn 14. juli 2023 via Viken Skog. Det er gjort registreringer av naturverdiene i området i 2023 som dokumenterer verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. Etter oppstart har et lite areal blitt fjernet helt i nord-øst, for å unngå yngre skog. Opprinnelig tilbudsareal var på 555 daa, men er nå justert til 551 daa som følge av dette.

2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet. Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010 og «*Evaluering av norsk skogvern i 2016*», NINA rapport 1352/2017. Dette arbeidet er samtidig et viktig bidrag til å nå FNs bærekraftsmål 15 som har som mål å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne Statsforvalteren tilbud om vern av aktuelle områder. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Statsforvalteren forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Statsforvalteren forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle med grunneierne eller grunneiernes representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

3. Hjemmelsgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av lov 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) jf. §§ 33 – 51. I naturmangfoldloven er det gitt hjemmel for oppretting av ulike vernekategorier. Vernekategorien naturreservat, som er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven, jf. § 37, vil bli brukt for denne verneplanen for skog på privat grunn.

Vedtak om opprettelse av naturreservat blir gjort av Kongen i statsråd etter § 37 i naturmangfoldloven, som lyder slik:

” Som naturreservat kan vernes områder som

a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,

b) representerer en bestemt type natur,

- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

4. Saksgang

Formell start på verneplanarbeidet for Lønskollen og ett annet område ble meldt 29. april 2025, og frist for innspill var 10. juni 2025. Det kom inn følgende merknader til oppstartsmeldingen som omfatter Lønskollen:

Landbruksdirektoratet (brev datert 30.4.2025) uttaler følgende:

«Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Grundige områdebeskrivelser

Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene. Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- o Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer*
- o Traktorvei i forbindelse med jordbruk*
- o Støl/seterområde*
- o Beite*
- o Reindrift*

Avveining av områdets betydning for vern og betydning for tømmertilgangen

Jf. Skogvern og konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skifte M2007 tiltak 1 (s. 16-23) skal «Skjema for avveining av områdets betydning for vern og betydning for tømmertilgangen» (s. 17-19) og skogfaglig rapport for området/- ene være oversendt til Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet før det meldes oppstart om vern. Om avveiningen mellom hensynet til skog- og trenæringen og vern gir det utfall at området fremdeles er aktuelt for vern, skal skjema og skogfaglig rapport legges ved i Statsforvalterens tilrådning til vern. Om det kommer frem ny informasjon i høringsprosessen om ulike interesser som påvirker utfall av verneprosessen som ikke lar seg avklare, skal dette følge saken til neste steg i prosessen.

Utforming av verneforskrift

Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvalteren vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene.

Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer.

For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Vi forutsetter at Statsforvalterens landbruks- og reindriftsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.»

Statnett (brev datert 5.5.2025) uttaler følgende:

«Oppstart av verneprosess for Lønskollen og Storås ved Tønsberg og Sandefjord kommuner berører ikke Statnett SF sine anlegg eller planer. Statnett har derfor ingen merknader til vern av gitte områder.»

Språkrådet (brev datert 5.5.2025) uttaler følgende:

«Lønskollen, Tønsberg kommune

Vi har ingen merknader til navnevalget, men her må skrivemåten av navnet avklares gjennom navnesak. Gårdsnavnet som utgjør forleddet her har varierende skrivemåter i Sentralt stedsnavnregister (SSR), men navnets opphav og uttale tilsier skrivemåten Lønn.

Statsforvalteren må derfor vente med å fastsette skrivemåten av navnet på verneområdet til navnesaken om gårdsnavnet og alle avledede navn er avgjort av Kartverket.»

Kartverket (brev datert 21.5.2025) uttaler følgende:

«Oppstart av navnesak 2025/95 – Løn/Lønn i Tønsberg kommune

I forbindelse med oppstart av en verneplanprosess i Tønsberg kommune og Sandefjord kommune har Språkrådet tatt opp navnesak for navnet på navnegarden Løn/Lønn og avledete navn i Tønsberg kommune, jf. brev datert 05.05.2025. Saken tas opp for å få avklart riktig skrivemåte for offentlig bruk.

Statens kartverk sender med dette saken på lokal høring i kommunen, jf. § 8 i lov om stadnamn.

Saken gjelder følgende navn med varianter av skrivemåter:

Løpe- nr.	Skrivemåter i offentlig bruk / forslag.	Type sted.	Skrivemåter i offentlig bruk. Eventuelle merknader.
1	Løn Lønn	Navnegard (fellesnavn for gard 607 og 612)	Løn på Norge 1:50 000 fra 1976 mfl. Se også skrifttradisjonen for de individuelle gardene og brukene nedenfor. Skrivemåten Løn ble vedtatt 17.01.2000 i navnesak 1992/7 i Ramnes kommune mfl. Det ble den gang ikke spesifisert hvilke eiendommer (garder og bruk) som var med i saken, og av naturnavnene var kun Lønskollen/Lønnskollen med (se løpenr. 10). Vedtaket var heller ikke begrunnet.
2	Løn øvre Lønn øvre Øvre Løn Øvre Lønn	Gard 607	Løn øvre i 1905-matrikkelen. Lønn øvre i matrikkelutkastet fra 1950 og på økonomisk kartverk fra 1965.
3	Løn øvre Lønn øvre Øvre Løn Øvre Lønn	Bruk 607/1	Løn øvre i 1905-matrikkelen. Lønn øvre i matrikkelutkastet fra 1950.
4	Løn øvre Lønn øvre Øvre Løn Øvre Lønn	Bruk 607/2	Løn øvre i 1905-matrikkelen. Lønn øvre i matrikkelutkastet fra 1950.
5	Løn nedre Lønn nedre Nedre Løn Nedre Lønn	Gard 612	Løn nedre i 1905-matrikkelen. Lønn nedre i matrikkelutkastet fra 1950 og på økonomisk kartverk fra 1965.
6	Løn nedre Lønn nedre Nedre Løn Nedre Lønn	Bruk 612/1	Løn nedre i 1905-matrikkelen. Lønn nedre i matrikkelutkastet fra 1950.
7	Løn nedre Lønn nedre Nedre Løn Nedre Lønn	Bruk 612/2	Løn nedre i 1905-matrikkelen. Lønn nedre i matrikkelutkastet fra 1950.
8	Lønsåsen Lønnsåsen	Ås	Lønnsåsen på økonomisk kartverk fra 1965.
9	Lønsløken Lønsløken	Bekk	Lønsløken på økonomisk kartverk fra 1965.
10	Lønskollen Lønnskollen	Ås	Lønskollen på Norge 1:50 000 fra 1976 mfl. Lønnskollen på økonomisk kartverk fra 1965. Lønskollen vedtatt i navnesak 1992/7, jf. løpenr. 1.
11	Lønskoll	Bru på fylkesvei 3226	Lønskoll på Statens vegvesens kart av ukjent årgang. Fylkeskommunen er vedtaksmyndighet.

For flere opplysninger om navna, se innsynsløsningen vår for SSR: www.norgeskart.no/ssr/. Enkelte bruksnavn står kun i matrikkelen og er søkbare i <https://seeiendom.kartverket.no>. Søk på: gnr./bnr., navnet på kommunen.

Lokal høring

Kartverket har vedtaksrett for skrivemåten av bl.a. naturnavn og nedarvete gards- og bruksnavn. Før vi gjør vedtak, har kommunen rett til å uttale seg. Eiere og festere har rett til å uttale seg om gardsnavn og bruksnavn, og lokale organisasjoner har rett til å uttale seg om skrivemåten av navn som de har særlig tilknytning til. **Saker som gjelder bruksnavn, skal eierne få tilsendt direkte fra kommunen.** Det går fram av lista ovenfor hvilke bruk dette gjelder.

Ifølge loven skal skrivemåten fastsettes med utgangspunkt i den nedarvete, lokale uttalen av navnet. Derfor ber vi om at alle som uttaler seg, opplyser hva som er den lokale dialektuttalen. Dersom navnet blir uttalt på ulike måter, ber vi om å få opplyst de forskjellige uttaleformene.

Normeringsprinsipp

I tillegg til å ta utgangspunkt i den nedarvede, lokale uttalen, skal en som hovedregel følge gjeldende rettskrivingsprinsipp ved normering av stedsnavn, jf. § 4 første ledd i lov om stadnamn. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet. I utfyllende regler om skrivemåten av norske stadnamn er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

Skrivemåten av primærnavnet vil normalt være retningsgivende for skrivemåten av det samme navnet i andre funksjoner, f.eks. for adressenavn som er like eller avledet av navnet, jf. § 4 tredje ledd i loven. Kommunen må derfor ta hensyn til den vedtatte skrivemåten av primærnavnet når de skal gjøre vedtak.

Bruksnavn

Vedtak om skrivemåten av gardsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identiske med gardsnavnet, eller der gardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at han/hun kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved slik dokumentasjon. Klageretten for navnet i andre funksjoner, f.eks. gardsnavnet, faller da bort. Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren. Ved eventuelle eierfastsatte skrivemåter skal vedtatt skrivemåte som følger av § 4 første ledd i loven fortsatt være retningsgivende for avledete sekundærnavn.

Videre saksgang

Kommunen har ansvaret for å kunngjøre at navnesaken er reist, f.eks. med notis i ei lokalavis og på nettsidene sine. Hver av partene har to måneder på seg til å gi høringsuttalelse, fra de mottar brevet. Kommunen har også ansvaret for å innhente og samordne de lokale høringsuttalelsene. Kommunen skal, innen tre måneder fra de mottar dette brevet, sende høringsuttalelsene til Språkrådet, Postboks 1573 Vika, 0118 Oslo (post@sprakradet.no), med kopi til Kartverket. Språkrådet vil så gi endelig tilråding til Kartverket.

For opplysninger om saksgang, kontakt Kartverket på telefon 32 11 80 00. For navnefaglige spørsmål, kontakt Språkrådet på telefon 22 54 19 50.

Bane NOR (brev datert 22.5.2025) uttaler følgende:

«Tønsberg kommune - Melding om oppstart av verneplanprosess for Lønskollen - Bane NORs innspill

Vi viser til varsel om oppstart av verneplanarbeid, datert 29.4.2025.

Verneplanområdet berører ikke jernbanens interesser og vi har derfor ingen merknader.»

Lede AS (brev datert 5.6.2025) uttaler følgende:

«2. Lønskollen naturreservat, Tønsberg kommune:

2.1. Eksisterende anlegg nær ved det foreslåtte verneområdet

Lede har etter energiloven områdekonsesjon i Tønsberg kommune, der verneområdet for Lønskollen tenkes plassert. Dette innebærer at vi etablerer og drifter strømmettet i kommunen (høyspent og lavspent fordelingsnett). I tillegg har Lede anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon innenfor kommunen.

Nettselskapet har elektriske anlegg nær ved verneområdet, og det er viktig å sikre at det kan utføres nødvendig drift, vedlikehold og fornyelse av disse anleggene.

2.1.1. Lav- og høyspentanlegg på distribusjonsnettnivå (områdekonsesjon):

Det er etablert lav- eller høyspentanlegg i umiddelbar nærheten til det foreslåtte verneområdet. Nærmeste etablerte nettanlegg som driftes av Lede er i dag lavspent luftnett, som føres fra Krøkli (Vivestadlinna 649, 3905-613/7) til Lie (Vivestadlinna 655, 3905-613/11), langsmed Krøklidalen. Her ligger nettanlegget ca. 12 meter fra det foreslåtte verneområdet.

Avstanden til verneområdet anses som tilstrekkelig.

2.1.2. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Det er ikke etablert regionalnettanlegg i umiddelbar nærheten til det foreslåtte verneområdet. Avstanden til verneområdet anses som tilstrekkelig.

2.2. Planlagte anlegg nær ved verneområdet

2.2.1. Lav- og høyspentanlegg på distribusjonsnettnivå (områdekonsesjon):

Det foreligger ingen planer om utvikling av lav- eller høyspenningsanlegg, på distribusjonsnettnivå, innenfor det foreslåtte verneområdet.

2.2.2. Høyspentanlegg på regionalnettnivå (anleggskonsesjon):

Det foreligger ingen planer om utvikling av regionalnettanlegg nær ved det foreslåtte verneområdet.

4. Bemerkninger

Da Lede AS ikke har eksisterende nettanlegg, eller har konkrete planer om å gjennomføre tiltak, innenfor de foreslåtte verneområdene, har vi ingen bemerkninger til verneplanene for de to nye naturreservatene; Lønskollen naturreservat i Tønsberg kommune og Storås naturreservat i Sandefjord kommune.»

Norges vassdrags- og energidirektorat (brev datert 7.6.2025) uttaler følgende:

«Vi viser til melding om oppstart av verneprosess for Lønskollen og Storås. (Lenke til NVE Atlas)

NVE har sett gjennom verneforslaget for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

Så langt NVE kjenner til er det ingen energi- og vassdragsinteresser innenfor de foreslåtte verneområdene. Statnett melder at de ikke nettanlegg i disse områdene. Vi ber omradekonsesjonærer Lede AS om å uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med noen eksisterende eller planlagte anlegg i disse området.»

Vivestad Idrettsforenings (brev datert 8.6.2025) uttaler følgende:

«Lønskollen er et viktig friluftsområde, ikke bare for Vivestad, men for store deler av fylket. Selv om ikke Lønskollen er den høyeste toppen i området, så har den med sin beliggenhet et vidt utsyn. Man ser lett Oslofjorden og Østfoldsiden, Tønsberg og store deler av østre Vestfold, til og med Gaustatoppen er synlig fra Lønskollen.

Det er derfor av stor betydning at et eventuelt vern ikke vil være til hinder for fortsatt bruk av Lønskollen som friluft- og rekreasjonsområde. Det gjelder også rydding og vedlikehold av de veiene og stiene som i dag eksisterer. Flere av stiene går også opp fra Vassås, og en sjekk på Norgeskart/Seeiendom viser at kartet per i dag neppe stemmer med de eksisterende stier som finnes.

Lønskollen har også kulturhistorisk verdi. Det er funnet muslinger som er datert til ca. 10.750 år før vår tid (Rolf Sørensen i Re-minne 2021), og spennende geologi (Rolf Sørensen i Ramnesiana 1980). Av nyere historie må nevnes Lønskollens betydning som utsiktspunkt for Luftforsvaret i tiden etter annen verdenskrig. Det må også antas at Lønskollen har vært et vardefjell, med sin frie beliggenhet.

Godt vedlikeholdte stier og informasjonstavler om Lønskollen bør være en naturlig del av en verneplan, dette vil også kunne bidra til økt forståelse for tiltaket. Det bør også være tilrettelagte bålplasser som kan benyttes i perioden det ikke er bålforbud, noe som vil være i tråd med Lønskollen som vardefjell.

Til slutt vil vi nevne at vi finner det pussig at ikke Vivestad Bygderåd er med på varslingslisten. Et bygderåd skal ivareta innbyggernes interesser, og det bør være naturlig i en sak som denne.»

Grunneiere på gnr./bnr. 612/2, 612/7 og 613/7 (brev datert 10.6.2025) uttaler følgende:

«Vi har mottatt melding om oppstart av vernplanprosess for Lønskollen og Storås i Tønsberg og Sandefjord Kommune. Det er mulig det ikke er rett tidspunkt å komme med innspill fra grunneier til hensyn som bør tas i forhold til verneregler. Men vi ønsker å bemerke noen forhold som bør hensyntas.

1) På eiendommen 612/2 er det et militært kulturminne på toppen av Lønskollen. Hytta ble satt opp i forbindelse med luftvakta som ble etablert like etter siste krig. Hytta hadde observasjonspost med telefonforbindelse som meldte observasjoner til en samlestasjon. Det var 20 slike hytter i Norge, men hytta på Lønskollen er den eneste kjente hytta i Vestfold. Dette er omtalt i boka «Den kalde krigen og Vestfold 1948-1991» side 162. Grunneier ga tømmer til bygging av hytta, og som ved avsluttet bruk i forsvars-sammenheng ble tilbakeført

grunneier en gang på 1970-tallet. Dokumentasjon kan fram skaffes. Hytta er senere brukt som skogshusvær, og med mulighet for overnatting for turgåere. Tak og pipe trenger vedlikehold.

I vernereglene ønskes det hensyntatt mulighet for transport av materialer for å gjennomføre nødvendig vedlikehold av hytta. Transporten kan enklest skje med helikopter alternativt ATV. Det er også ønskelig at det kan legges til rette for å bruke hytta som et småskala visningssenter for naturverdier i området. Dette er en type arrangement som maksimalt gjennomføres 1 gang pr år med et begrenset antall deltakere.

2) Toppen av Lønskollen ligger 307 meter over havet. Det er bare Snipane av omkringingende åser som når denne høyden. Av den grunn er det fri sikt fra Lønskollen til Gaustadtoppen og til hele kyststripen fra Hurum, Moss til Færder Fyr og videre vestover. Det har i årtier gjort Lønskollen til et attraktivt tur-mål. Det er etablert parkering nede ved fylkesveg 312, og mange benytter grunneiers areal ved potetlageret som parkering når de går tur. «Stien» som publikum følger er traktorveg etablert av grunneiers onkel rundt ca 1970. Turstien er jevnlig ryddet av en turgruppe og frivillige som bruker traktorvegen flittig på tur til Lønskollen. Tidligere var det også en sti opp i front av Lønskollen som ble benyttet. Dette er en bratt, krevende og tilnærmet uframkommelig sti det ikke er ønskelig blir brukt for allmenhetens ferdsel.

I vernereglene ønskes det hensyntatt at stien kan ryddes for vindfall og utraste steinblokker som ligger over traktorvegen og er til hinder for ferdsel. Lønskollen er også et område hvor det foregår alminnelig jakt på hjortevilt. Det må være mulig å bruke traktorvegen for uttransport av elg og annet vilt.

3) Lønskollen er et turområde som brukes av turgåere året rundt. Flere overnatter i hengekøyer eller telt og det fyres bål. Konsekvensen er at det over tid har blitt et sted mellom 10 og 20 bål plasser på toppen av Lønskollen. Flere av bål plassene er lagt rett på bart fjell. Konsekvensen er at berget sprekket opp og det lages varige sår i berget. Det brytes også kvist og det sages ned trær for å få virke til å fyre bål. Det er også eksempler på at reglene for bål brenning ikke blir overholdt, eller at forholdene i skogen er hensyntatt. Dette har ført til at naturverdien er i ferd med å forringes fordi sporene etter menneskers aktivitet, eller uønskede aktivitet er det dominerende inntrykk på utkikkspunktet mot sør.

I vernereglene ønskes det hensyntatt at det ikke skal brukes kvist og virke fra stående trær i området til fyring av bål. Det ønskes også begrensning i antall bål plasser/bruk av anvist bål plass, og begrensning i periode det kan fyres bål.

4) Tidligere var toppen av Lønskollen brukt som startpunkt for bruk av modellfly og paraglider. Denne virksomheten var sterkt utbredt i en periode, men har avtatt de siste årene.

I vernereglene ønskes det tatt inn et forbud mot bruk av modellfly, droner, paraglider og annen virksomhet i luftrommet i og nær verneområdet. Det ønskes også innført et forbud mot etablering av vindmøller, gjerne i 3 mils omkrets fra verneområdet.

5) Eiendommen 612/7 og 613/7; Verneområdets østre del er begrenset av Krøglibekken. Dyrket mark på eiendommen har utløp for drenering til Krøglibekken.

I verneregler ønskes det tatt inn mulighet for å drive skjøtselstiltak i vegetasjons-sonen langs Krøglibekken. Skjøtselstiltakene innebærer mulighet til å fjerne trær som gjør bekkanten

ustabil og fører til risiko for erosjon i og langs bekkeløpet. Det må også være mulighet for å fjerne trær som har falt ut i bekken, noe som medfører risiko for oppdemming av vann og erosjon i bekkeløpet og på tilgrensende areal. Det må også være mulighet for å renske bekkeløpet slik at det er utløp for grøfter fra omkringliggende dyrka mark.

Forsvarsbygg (brev datert 13.6.2025) uttaler følgende:

«Vi viser til varsel om oppstart av verneplanprosess for Lønskollen og Storås i Høyjord i Tønsberg og Sandefjord kommuner.

Forsvarsbygg gir høringssvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi ser ingen konflikter med de foreslåtte områdene. Vi ber imidlertid om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy inntas i forskriftstekstene for de nye områdene.»

STATSFORVALTERENS KOMMENTARER TIL DE INNKOMNE MERKNADENE

Når det gjelder innspillet fra Landbruksdirektoratet, så vil vi kommentere at området som er planlagt vernet ikke har støl/seterområde, men dersom det skulle være aktuelt med beitedyr innenfor verneområdet er det tatt høyde for det og de andre innspillene i verneforskriften, jf. § 4, § 6 og § 7. Statsforvalteren har avveid områdets betydning for vern og tømmertilgangen, og avgjort at vern prioriteres. Avveiningsskjema og skogfaglig rapport for området er oversendt Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet til orientering.

Statsforvalteren viser til at Språkrådet har tatt opp navnesak i forbindelse med verneprosessen om bruk av navnet Løn eller Lønn. Statens kartverk har sendt saken på lokal høring i kommunen, med en frist på tre måneder for innsending av høringsuttalelser til Språkrådet. Deretter vil Språkrådet gi sin endelige tilråding til Kartverket. Denne prosessen kan gjennomføres parallelt med verneprosessen, og endelig utfall av navnesaken vil bli bestemmende for skrivemåten av navnet.

Vivestad Idrettsforening viser til at Lønskollen er et viktig friluftsområde og at det derfor er av stor betydning at et eventuelt vern ikke vil være til hinder for fortsatt bruk av Lønskollen som friluftss- og rekreasjonsområde. Det er i verneforskriften tatt høyde for friluftsliv innenfor området, der stier og veier kan vedlikeholdes og det kan tilrettelegges for faste bålplasser. Vernekartet er for øvrig etter oppstart supplert med enkelte stier nord i området. Om det fortsatt er stier som mangler ønsker vi innspill på det, samt behov for flere faste bålplasser. Etter vernevedtak vil verneområder grensegås av jordskifteretten og merkes i terrenget. Foruten grenseskilt vil det settes opp et informasjonsskilt med informasjon om verneområdet på sikt.

Vivestad Bygderåd er satt på høringslisten.

Grunneiere viser i sin uttalelse til en hytte på toppen av Lønskollen som trenger noe vedlikehold, samt at det er behov for transport av materialer til vedlikeholdet, enten med helikopter eller ATV. Etter forskriften kan hytta vedlikeholdes jf. § 4 bokstav c, det samme gjelder for stier og traktorvei. Se for øvrig nærmere beskrivelse på s. 18. Motorisert ferdsel er i utgangspunktet forbudt innenfor området, men det kan søkes om nødvendig transport jf. § 7 bokstav i verneforskriften. Helikoptertransport med enkelt dropp av materialer uten landing kan i utgangspunktet gjennomføres uten tillatelse etter forskriften, dersom det tas hensyn til hekketid for å unngå unødig forstyrrelse av dyreliv og helikopteret ikke går for langt ned. Det

bør uansett konfereres med forvaltningsmyndigheten i forkant av gjennomføring. Det er mulig å bruke traktorveien til uttransport av felt elg og hjort jf. § 6 bokstav b.

Å bruke hytta til småskala undervisningssenter høres kurant ut etter forskriften. Dersom det er noe som øker i omfang bør det tas kontakt med forvaltningsmyndigheten med tanke på behov for tillatelse til større arrangement jf. § 7 bokstav e.

Når det gjelder brenning av bål innenfor området har vi på bakgrunn av innspill foreslått å begrense tillatt bålrensning til faste bål plasser. Vi har foreslått en fast bål plass ved utsiktspunktet i sør, som en naturlig plass for dette, jf. vernekartet. Om det er behov for flere slike plasser ønsker vi forslag til det. Siden det ikke er etablert faste bål plasser innenfor området i dag, må det søkes om etter § 7 bokstav j. Det er for at det skal være mulig for forvaltningsmyndigheten å sette enkle krav til utforming.

Det er foreslått forbud mot bruk av droner, modellfly og paraglider jf. § 5 bokstav c i verneforskriften. Slik aktivitet anses forstyrrende for klippehekkende rovfugl, og har fått sin utforming av hensyn til eksisterende, flerårig hekkeplass innenfor området. Å sette opp vindturbiner innenfor området vil ikke være tillatt, jf. forskriften § 3. Men vi kan ikke regulere noe som ikke ligger innenfor vernegrensen, det vil si at det potensielt kan søkes om vindkraft i nærhet av reservatet.

Mulighet for vedlikehold og vegetasjonsrydding av Krøglidbekken er tatt inn under § 7 bokstav h. Det vil si at det må søkes om tiltaket, slik at forvaltningsmyndigheten har mulighet til sette enkle krav til gjennomføring. Det kan gis flerårige tillatelser.

Når det gjelder innspillet fra Forsvarsbygg, så vil vi kommentere at vi har tatt hensyn til unntak for militær operativ virksomhet og hensyn til militær luftoperativ virksomhet i § 6.

Øvrige uttalelser tas til etterretning.

Videre saksbehandling

Verneforslaget med områdebeskrivelser, kart over verneområdet og forslag til verneforskrift sendes på en felles sentral og lokal høring med **15.11.2025**. Formålet med høringen er å få fram opplysninger om interesser som kan bli berørt av den planlagte fredningen.

Etter høring vil Statsforvalteren oppsummere høringen, kommentere eventuelle uttalelser og utarbeide en tilråding om vern til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet vil deretter lage innstilling til Klima- og miljødepartementet (KLD) og vedtak om fredning blir gjort ved kgl. res. av Kongen i statsråd.

5. Verneplanens omfang

Navn	Kommune	Tall på grunneiere	Totalareal	Verneindeks/Verneverdi
Lønskollen naturreservat	Tønsberg	4	551	3,75 / regional (**)

6. Faktaark

LOKALITET:	Lønskollen
KOMMUNE:	Tønsberg
FYLKE:	Vestfold
VERNEKATEGORI:	Naturreservat
AREAL:	551 daa
HØYDE OVER HAVET:	ca. 100-307 m. o. h.
EIENDOM:	Gnr./bnr.: 612/1, 612/2, 612/7, 613/1 og 613/7

OMRÅDEBESKRIVELSE

Skogområdet ligger i en sør-, øst- og vestvendt bratt åstopp med et variert skogbilde av eldre skog. Området ligger helt i nord i Tønsberg kommune, og den nordlige grensen ligger inntil kommunegrensen mot Holmestrand kommune. Berggrunnen består hovedsakelig av monzonitt (larvikitt), et lite område helt i nord-øst består av rombeporfyr og de aller sørligste områdene består av trakytt. Området ligger i boreonemoral vegetasjonssone. Etter oppstart er tilbudsområdet noe justert helt i nord-øst for å unngå yngre skog i ytterkant.

VEGETASJON, SKOGSTRUKTUR OG PÅVIRKNING

Lønskollen omfatter et variert åsparti med dominans av fattig furuskog på kollen og rik edelløvskog i lisidene og på flattere partier. I de sørvendte partiene nedenfor kollen finnes et bratt skar med dominans av lind, ask, alm, spisslønn og hassel med varmekjære og krevende lågurter som svarterteknapp. Skaret går ned i rasmark med lindedominans.

Fattig edelløvskog dominerer videre og det finnes et parti ovenfor stien i sør-øst med eldre fattige edelløvskog med dominans av eldre eik med lungeneversamfunn. Nord for gården Stubben (helt sør i området) inngår det et mindre parti med store gamle trær av lind, eik og ask. Langs Krøklibekken i øst finnes relativt ung høgstaudegråorskog.

Rundt hytta på toppen av Lønskollen og deler av østsiden av kollen finnes gammel furuskog med gamle trær over 200 år. Her ble det gjort enkeltfunn av naturskogsarter knyttet til furu. På vestsiden av kollen er furuskogen relativt ung.

Lønskollen er preget av skogbruk gjennom lang tid og har innslag av yngre og eldre produksjonsskog. Produksjonsskogen er både med furu, plantet gran, i kombinasjon med løvtrær eller helt løvdominert og har restaureringspotensial.

VERNEINTERESSER

I dette avsnittet er blant annet såkalte «rødlistede» arter og naturtyper omtalt. Det er arter og naturtyper som er sjeldne og som er gitt ulik status etter hvor stor fare det er for utrydding. Status er hentet fra Norsk Rødliste for naturtyper 2018 og Norsk Rødliste for arter 2021, fra Artsdatabanken. EN = sterkt truet, VU = sårbar, og NT = nær truet, der «sårbar» er mer sjelden enn «nær truet».

De viktigste naturverdiene for biologisk mangfold er knyttet til de sørvendte, rike partiene med edelløvtrær og områder med gammel furuskog med gamle trær (>200 år). Det er forekomster av *kalk- og lågurtfuruskog* (VU) i nordvestre liside. I de sørvendte partiene

nedenfor kollen inngår *frisk, rik edelløvsog* (NT) og *lågurtedelløvsog* (VU). *Frisk, rik edelløvsog* (NT) dominerer også i sydlig spiss. Her er det tidligere kartlagt en lokalt viktig alm-lindeskog etter DN-håndbok 13. Mye av denne edelløvsog er kartlagt som en nøkkelbiotop, med livsmiljøet «rik bakkevegetasjon».

Av rødlistede arter er det registrert *ask* (EN), *alm* (EN), *lind* (NT), *kastanjelundlav* (NT), *druelav* (NT), *furustokkjuke* (NT), *flekkgrisøre* (NT), *gulspurv* (VU) og *dvergspett* (NT). Videre er det registrert forvaltningsrelevante arter som vandrefalk, musvåk og tiur innenfor området. Vandrefalken hekker i lisiden.

Ifølge Miljødirektoratet sitt kart over naturskog (definert som skog som ikke har vært flatehogd etter 1940), er store deler av skogen i de høyereliggende områdene og den sørvendte lisiden naturskog.

Området ble naturtypekartlagt etter Miljødirektoratets instruks (NiN) i regi av Miljødirektoratet i 2024. Data viser at det innenfor området er kartlagt naturtypene: *lågurtedellausog* (høy og svært høy kvalitet), *gammel fattig edellausog* (høy kvalitet), *lågurtalm-lind-hasselsog* (moderat kvalitet), *gammel granskog med stående død ved* (høy kvalitet), *gammel furuskog med gamle trær* (høy og moderat kvalitet), *lågurtfuruskog* (moderat kvalitet) og *hule eiker* (høy kvalitet).

Fra 2021 er det innført et nytt system for verdisetting av de tilbudte skogområdene for vern, Miljødirektoratets instruks for naturfaglige registreringer i skogvernarbeidet. Denne instruks beskriver kartlegging av Naturtyper etter Natur i Norge (NiN) og danner grunnlaget for beregningen av en verneindeks. Verneindeks er en metode for å rangere skogområder etter deres naturfaglige betydning. Indeksen er et hjelpemiddel i vernemyndighetenes vurdering av området, men må ses i sammenheng med øvrig naturfaglig informasjon fra området som blant annet rødlistearter, og hvordan området fyller mål og mangler i skogvernet. Den består av tre deler: naturgitt mangfold, naturskognærhet og størrelse. Naturgitt mangfold sier noe om variasjon i kartleggingsenheter, kalk- og baserik mark, regnskog og treslagene edellausvtrær, rogn, osp og selje. Naturskognærhet sier noe om død ved, gamle trær og trær med spesielt livsmedium. Den siste delen er størrelsen på området, men her teller også vegetasjonssoner.

Verneindeksen for Lønskollen ga en score på 3,75. Området kom spesielt godt ut på naturgitt mangfold, med en total score på 1.75. I tillegg ble det maksimal score på gamle store trær arealandel. Ut fra kartlagte naturverdier samlet vurderes området til å være et regionalt viktig skogområde (**).

Området oppfyller mangler i skogvernet knyttet til lavlandsskog i boreonemoral sone, med overvekt av høyere boniteter. Større deler av skogen er gammel barskog, med innslag av rik barskog og store gamle trær. Området har forekomster av rike vegetasjonstyper og rik edelløvsog, med innslag av grove ask, lind, eik og osp. Området vurderes å ligge middels på mangeloppfyllelse.

Gammel furuskog på Lønskollen

Foto: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

FORMÅL

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur som kalk- og lågurtfuruskog, lågurtedelløvskog og frisk, rik edelløvskog med lind, bøk, eik, ask og alm, samt nær trua og trua arter
- b) representerer bestemte typer natur i form av gammel barskog, rik og fattig edelløvskog i lavlandet. Det er forekomster av store gamle trær av furu, og hule eiker

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

ANDRE INTERESSER

Det går enkelte stier og en traktorvei innenfor området. Det ligger en hytte på toppen og et mye brukt utsiktspunkt i sør. Disse er tegnet inn i forslaget til vernekart.

TEKNISKE INNGREP

Ingen kjente.

PLANSTATUS

Store deler av verneforslaget ligger innenfor område avsatt til LNFR (landbruks-, natur- og

friluftsområde) formål. Hele området ligger innenfor hensynssone 530, hensyn friluftsliv. De ytre områdene av Lønskollen ligger innenfor faresone 310, ras- og skredfare.

MERKNADER

Ingen.

FORVALTNINGSMYNDIGHET

Forvaltningsmyndigheten blir fastsatt gjennom verneforskriften ved vernevedtak.

Forvaltningsmyndigheten er i de fleste verneområder lagt til Statsforvalteren, men dersom kommunen ønsker delegert forvaltningsmyndighet for verneområder i sin kommune kan de få det. Det stilles visse krav til slik delegering:

- Verneområdet ligger i sin helhet innenfor kommunen sine grenser.
- Kommunen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å forvalte området.
- Dersom kommuner som ikke tidligere har hatt forvaltningsmyndighet for verneområder ønsker å bli forvaltningsmyndighet må de takke ja til alle verneområder i kommunen. Kommunen får ikke forvaltningsmyndighet for Ramsarområder eller områder som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrer.
- Ansvar for forvaltningsmyndighet innebærer at kommunen selv må avsette nødvendige ressurser til administrasjon og saksbehandling.
- Kommunen kan søke om økonomiske midler til skjøtsel og andre forvaltningstiltak for å ivareta naturverdiene i verneområdene, innenfor de rammer som hvert år blir fastsatt av Stortinget.

Dersom kommunen ønsker forvaltningsmyndighet for foreslått naturreservat og andre aktuelle verneområder i egen kommune, ber vi derfor om tilbakemelding på dette innen høringsfristen. Får vi ingen tilbakemelding, legges det til grunn at kommunen ikke ønsker å overta forvaltningen av områdene.

AVVEIING

Tilbudet er avveid i tråd med nye retningslinjer jf. rapport M-2007/2021 *Skogvern og konsekvenser for avvirkingen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet*.

Statsforvalterens miljøavdeling og landbruksavdeling har gjort en vurdering av henholdsvis områdets betydning for vern og for tømmertilgangen, og konkludert med at området prioriteres for vern.

SKOGBRUKSOPPLYSNINGER

Tabellen viser skogbruksdata for tilbudsområdet.

Navn	Total-areal	Produktivt areal i daa				Annet areal i daa				Tilvekst	Volum
	daa	H	M	L	Sum	Myr	Skrap	AMS	Imp.	m ³ /daa	m ³
Lønskollen	556	112	364	41	517	0	0	0	39		9800

Skogdataene er levert av Viken Skog.

LITTERATUR

Naturbase: <http://naturbase.no/>

Artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Skoganalyse: <https://skoganalyse.miljodirektoratet.no/>

7. Forslag til verneforskrift

Kommentarer til forskriften

Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

Definisjon på større arrangement har tidligere vært om lag 30 deltakere. I henhold til den nye malen for forskrifter fra Miljødirektoratet er det ikke gitt noen eksakt definisjon på hva som regnes som større arrangement. Både type arrangement og antall deltakere kan ha betydning.

Som utgangspunkt vil idrettsarrangementer og konserter el.lign. omfattes. Bestemmelsen er ikke ment å regulere ordinær turvirksomhet i grupper, fellesturer og fellestreninger mv. omfattes dermed ikke av forbudet. Utsetting av turposter og lignende regnes heller ikke som arrangementer, men kan rammes av forbudet mot midlertidige innretninger.

Forskriftsmalen har i § 7 en særskilt dispensasjonsbestemmelse som åpner for å gi tillatelse til aktiviteter nevnt i denne bestemmelsen. Ut fra verneformålet for det enkelte området kan det vurderes konkrete unntak eller tilpasninger til disse bestemmelsene. Er det flere deltakere må det søkes om dispensasjon, og da kan forvaltningsmyndigheten vurdere dette i henhold til § 7 bokstav e.

Vedlikehold av eksisterende stier og veier.

Vedlikehold som rydding av kvist og fjerning av greiner og nedfall i stier og veier kan gjøres uten søknad. Vindfall som måtte bli liggende over stier og veier kan kappes og legges til side, normalt vil dette bli gjort av grunneier eller oppsyn.

Motorferdsel.

Motorferdsel er forbudt etter § 5 bokstav a. Det er noen generelle unntak i § 6 og det kan gis dispensasjon etter søknad etter bestemmelsene i § 7. Tillatelser kan gis for flere år, vanligvis opp til fem år. I tillegg gjelder lov om motorferdsel i utmark, det vil si at kommunen og grunneier må gi tillatelse til motorferdsel på vanlig måte.

Det er videre forbud mot bruk av droner, modellfly og paraglider for å hensynta klippehekkende rovfugl i området jf. § 5 bokstav c. Bestemmelsen er en restriksjon på aktivitet som verneforskrifter vanligvis åpner opp for.

Bruk av sykkel, hest og ridning.

Friluftsløven åpner for sykling, ridning og annen bruk av hest på veier og stier i utmark. I høringsforslaget vil vi følge friluftsløvens bestemmelser. jf. § 5 bokstav b.

Bålbrenning.

Det er forbudt med brenning av bål etter § 3 bokstav e, med unntak for på etablerte bålplasser avmerket i vernekartet. Det kan benyttes medbrakt ved eller tørrkvist fra bakken, men det er ikke tillatt å felle eller hogge opp døde trær for bålbrenning. Siden det ikke er etablert faste bålplasser innenfor området, ønsker vi innspill på behov for slike plasser foruten den som vi har foreslått ved utsiktspunktet i sør. Det kan søkes om etablering etter § 7 bokstav j.

Vernekart

Kjente stier og traktorvei er markert i forslaget til vernekart. Eventuelle manglende registreringer i kartet vil kunne legges inn i samråd med grunneier, før tilråding til Miljødirektoratet.

Forskrift om vern av Lønskollen naturreservat, Tønsberg kommune, Vestfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a. inneholder truet, sjelden eller sårbar natur som kalk- og lågurtfuruskog, lågurt edellauvskog og frisk, rik edellauvskog med lind, bøk, eik, ask og alm, samt nær trua og trua arter.
- b. representerer bestemte typer natur i form av gammel barskog, rik og fattig edellauvskog i lavlandet. Det er forekomster av store gamle trær av furu, og hule eiker.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Tønsberg kommune: 612/1, 612/2, 612/7, 613/1 og 613/7

Naturreservatet dekker et totalareal på 551 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Tønsberg kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e. Bålbrekking er forbudt med unntak for på etablerte bålplasser avmerket på vernekartet, i samsvar med gjeldende lovverk. Det kan benyttes tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sankning av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende hytte, traktorvei og stier avmerket i vernekartet, i henhold til standard på vernetidspunktet
- e. beiting
- f. utsetting av saltsteiner
- g. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt
- h. forsiktig rydding av småbusker og kvist i siktlinjer ved faste jaktposter i forbindelse med storviltjakt.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende traktorvei og stier avmerket på vernekartet.
- c. Bruk av droner, modellfly og paraglider er forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget og med traktor og ATV på traktorvei avmerket på vernekartet
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- e. avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- f. nødvendig vegetasjonsrydding for å opprettholde eksisterende utsiktspunkt som på vernetidspunktet, avmerket i vernekartet
- g. fjerning av vegetasjon langs jordekanter som er til hinder for maskinbruk på dyrket mark
- h. nødvendig vegetasjonsrydding langs Krøglidbekken for å opprettholde funksjon og bekkeløp
- i. nødvendig motorisert transport av ved, materialer og utstyr til eksisterende hytte avmerket på vernekartet
- j. etablering av faste bålplasser

- k. nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og § 7 bokstav a og d.

§ 8 *Generelle dispensasjonsbestemmelser*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 *Skjøtsel*

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 *Forvaltningsplan*

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 *Forvaltningsmyndighet*

XX er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks.